

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Granskningsyttrande

1 (6)

Datum

2023-12-19

Ärendebeteckning

401-40815-2023

Tranemo kommun

samhallsplanering@tranemo.se

Förslag till översiktsplan (ÖP) för Tranemo kommun

Inledning

Detta granskningsyttrande lämnas med stöd av 3 kap. 16 § plan- och bygglagen (PBL). Yttrandet utgör statens samlade uppfattning om planen vad gäller Länsstyrelsens ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL i ett senare planeringsskede.

Enligt 3 kap. 16 § PBL ska det av yttrandet enbart framgå om:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB),
2. förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm (MKN) enligt 5 kap. MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Yttrandet är en del av översiktsplanen och ska därför läggas till planen då den antagits. Där Länsstyrelsen inte har godtagit planen i viss del, ska det anmärkas i översiktsplanen (3 kap. 5 § PBL).

I rollen att ta tillvara och samordna statens intressen har Länsstyrelsen inhämtat synpunkter på förslaget till översiktsplan från berörda myndigheter. Yttranden över planförslaget har inkommit från Energimyndigheten, Luftfartsverket, Länsstyrelsen Jönköpings län, Post- och telestyrelsen (PTS), Skogsstyrelsen, Statens geotekniska

institut (SGI), Svenska kraftnät och Trafikverket.¹ Kopior av yttrandena överlämnas till kommunen för kännedom.

Samlad bedömning

Länsstyrelsen välkomnar att kommunen tagit fram ett förslag till ny översiktsplan. Översiktsplanen är gedigen och ger god vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Länsstyrelsen bedömer att berörda riksintressen tillgodoses.

Kommunen har gjort flera viktiga ställningstaganden gällande MKN vatten, men för att säkerställa att MKN vatten enligt 5 kap. MB kan följas behöver kommunen förtydliga i översiktsplanen hur hänsyn ska tas vid utveckling av områden nära, eller som påverkar, vatten som inte uppnår god status.

När det gäller områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge har Länsstyrelsen invändningar mot ett mindre antal av områdena.

Länsstyrelsen bedömer att frågor som berör mark- och vattenområden och som angår angränsande kommuner samordnas på ett lämpligt sätt.

Planen bedöms inte medföra sådan negativ påverkan avseende människors hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion att det i ett senare planeringsskede ska ge Länsstyrelsen anledning att ingripa enligt 11 kap. PBL. Det förutsätter dock att kommunen följer de rekommendationer som översiktsplanen lyfter fram.

---

¹ Försvarsmakten har 2023-10-30 meddelat att de avstår från att yttra sig.

Länsstyrelsens synpunkter gällande ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Riksintressen

Länsstyrelsen bedömer att berörda riksintressen tillgodoses.

Miljö kvalitetsnormer

Vatten

Kommunen har gjort flera viktiga ställningstaganden gällande MKN vatten, men för att säkerställa att MKN vatten enligt 5 kap. MB kan följas behöver kommunen förtydliga och utveckla vad som avses med att särskild hänsyn ska tas vid utveckling av områden nära, eller som påverkar, vatten som inte uppnår god status. Kan kommunen förtydliga hur det ska göras ger översiktsplanen tillräcklig vägledning för efterföljande planering och prövning.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Områdesvisa synpunkter

Länsstyrelsen bedömer att flesta områdena som kommunen föreslår för landsbygdsutveckling i strandnära läge är lämpliga som sådana. För några av områdena har Länsstyrelsen invändningar enligt nedan.

- LIS8, Simmesjön

Länsstyrelsen bedömer att området potential som bidrag till landsbygdsutveckling är relativt svagt. Länsstyrelsen anser att området kan ligga kvar som LIS-område, förutsatt att komplettering endast sker i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper samt att fria passager, både längs med stranden och mellan bebyggelsegrupperna, värnas särskilt. Det bebyggda området bör inte utökas ytterligare mot sydväst. Länsstyrelsen noterar att delar av strandzonen utgörs av våtmark och därmed inte är lämplig för bebyggelse.

- LIS9, Sämsjön

Länsstyrelsen är tveksam till detta LIS-område. Platsen har höga värden för strandskyddets syften, med lövskogen, badplatsen och odlingslandskapet. En exploatering enligt förslaget riskerar att påverka strandskyddets syften på ett oproportionerligt sätt.

- LIS28, Grimsås

Strandområdena kring Stora Spångasjön är i stort sett oexploaterade idag. Länsstyrelsen bedömer att området inte uppfyller kriterierna för LIS.

- LIS29, Uddebo

Området söder om vägen bör utgå. Utvidgning av befintlig verksamhet kan i normalfallet hanteras med 7 kap 18 c § p 4 miljöbalken.

- LIS31, Gärdessjön

Strandområdena kring Gärdessjön är i stort sett oexploaterade idag. Länsstyrelsen bedömer att området inte uppfyller kriterierna för LIS.

Generellt

Länsstyrelsen vill påminna om att det finns en restriktivitet kring byggande på brukningsvärd jordbruksmark. För att strandskyddsdispens ska kunna medges krävs att 3 kap 4 § miljöbalken har beaktats.² Detta innebär att exploateringen är av väsentligt samhällsintresse samt att behovet inte kan tillgodoses på annan plats.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen bedömer att den i planen föreslagna mark- och vattenanvändning som berör andra kommuner samordnas på lämpligt sätt.

---

² 2 kap 6 § miljöbalken

Hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion

Förorenad mark

Kommunen behöver bedöma vilka eventuella problem med förorenade mark som finns inom områden som pekas ut för utveckling.

Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att ta fram mål och en mer utförlig strategi för arbetet med kartläggning, undersökningar, utredningar och åtgärder vid förorenade områden. Olika föroreningar innebär olika risker. Särskilt farliga eller spridningsbenägna föroreningar kräver noggrannare och mer omfattande undersökningar och bedömningar. Punktlistan i stycket *Förorenad mark* är en god utgångspunkt för vilka förorenade objekt med hög prioritet som bör undersökas och eventuellt saneras först.

Sevesoanläggningar

Länsstyrelsen välkomnar att kommunen för många utvecklingsområdena redovisat förhållanden som kan ha väsentlig betydelse för efterföljande planering. Kommunen har sannolikt inte för avsikt att redovisningen ska vara komplett, men för område SB2 och SB31 anser Länsstyrelsen att det behöver framgå att närliggande verksamheter och Sevesoanläggning (Ardagh Glas Limmared AB) är av sådan karaktär att det kan ha väsentlig betydelse för efterföljande planering.

Skyfall

Det framgår av översiktsplanen att undersökning av risker kopplade till skyfall ska ske innan detaljplanering.

Länsstyrelsen uppmanar kommunen att definiera vilka planeringsnivåer som framtida utredningar ska utgå ifrån, förslagsvis ett klimatanpassat 100-årsregn. Mer information finns i [Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall](#) och Boverkets metodstöd [Klimatrelaterade risker i PBL](#). Kommunen kan också beskriva vilka konsekvenser som ska studeras (exempelvis lågpunkter, avrinningsvägar, instängda områden, begränsad framkomlighet).

Ras, skred och erosion

Kommunen konstaterar att risk för ras, skred och erosion för den byggda miljön behöver kartläggas, och att det är viktigt att även skydda den redan byggda miljön.

Länsstyrelsen instämmer i att det är ett viktigt arbete som kommunen har framför sig och som behöver prioriteras.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektören Lisbeth Schultze med t.f. funktionschefen Torbjörn Sahl som föredragande. I den slutliga handläggningen har även länsarkitekten och t.f. enhetschefen Andreas Lidholm deltagit. Företrädare för landsbygdsavdelningen, miljöskyddsavdelningen, naturavdelningen, samhällsavdelningen och vattenavdelningen har bidragit till beredningen av detta yttrande.

Bilagor

Yttranden för kännedom från Energimyndigheten, Luftfartsverket, Länsstyrelsen Jönköpings län, PTS, Skogsstyrelsen, SGI, Svenska Kraftnät och Trafikverket.

Kopia till

Energimyndigheten, Försvarmakten, Luftfartsverket, Länsstyrelsen Jönköpings län, PTS, Skogsstyrelsen, SGI, Svenska Kraftnät och Trafikverket.